SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V. No. 204 "EL SEMANARIO ESLOVENO" Cena 10 cent.

Uredništvo in upravništvo
Calle AÑASCO 2322 — Paternal
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 29. aprila 1933.

Naročnina za pol leta $ arg. 3.—
celo leto $ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO Argentino
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

1 MAJ

Prvi maj, je največji dan delavstva celega sveta, praznik tistih velikih ljudi, brez katerih bi svet ne imel pomena, ki pa kljub temu zaslužijo tako malo priznanja, kaj priznanja, človeški egoizem in pohlep, se drzne te ljudi celo preganjati in jih smatra le kot za suženjski stroj s katerim lahko poljubno razpolaga . Civilizacija današnje takozvane prosvitljene dobe, ne zasluži svojega imena, kajti socialna krivica je danes tako velika in vsak dan večja, da ji v zgodovini človeštva ni najti primera. S tuberkuloznim tempom se zajeda v tisti organizem, ki edini na svetu je konstruktiven — delavstvo. Široke mase delavcev in kmetov celega sveta, životari v pomankanju. Mlajša generacija bo še manj odporna, ker ji primanjkuje fizičnega in duševnega okrepila. Današnja krivica pa bo mati še mnogega gorja, ljudi, ki jih danes še ni nikjer, ako se pravočasno ne zabrani njenega pustolovstva.

Prvi maj, ni delavski praznik oddiha in počitka, ampak je dan, ko vsak delavec temeljito razmišlja, kaj je življenje, zakaj je življenje, kaj ima on od življenja in kaj bi smel pričakovati od življenja. In ko o tem razmišlja, pride brez kakšnih filozofičnih študji, do jako lahkega zaključka; ako bi vsi delali, bi meli vsi voljo do dela, in bi bil človek človeku brat, bi ne bilo na svetu revežev, naravno, da tudi bogatinov ne, življenje bi bilo prijetno, uredno rojstva. Ker pa danes na svetu vlada mesto pravice krivica, mesto poštenjakov zločinci, kar je seveda po današnjem družabnem redu pravično, nikakor pa ne po naravnem pravu, je logično, da se mora kaj ukreniti, sicer čemu bi bil praznik ,prvi maj. Kdo, nasičen kapitalističnega otrova, bo dejal, da so dolžnosti delavstva, da slepo veruje v boljše čase, ter caplja lepo pohlevno za razmerami v trdnem prepričanju, da bo že enkrat drugače, četudi se on zato ne briga, za kar je po njih mnenju tudi preneumen. Ti mešetarji niso samostojni ljudje in živijo na praznih iluzijah, prava realnost je zelo daleč od njih, za katero vejo tudi oni, pa se jim ne zdi uredno pehati za te daljne cilje, ker se pač dá tudi drugače živeti. Teh zadnjih je le preveč, kajti konstruktivnost delavskega gibanja zahteva samoraslost, popolno neodvisnost od tujih idiomov, ki tej konstruktivnosti nasprotujejo. Delavsko gibanje mora poznati in se boriti le za svoj cilj. Zato v delavskih vrstah ni mesta za omahljivce in za ljudi, ki radi delajo poklone na levo in na desno z namenom, da se preplazijo skozi trnje, ne da bi si raztrgali obleko.

Prvi maj, je delavski dan, ko se vse zavedno delavstvo zgrinja okrog svojih organizacji, da se skupno s svojimi voditelji sporazumejo za bodoče delovanje. Delavska organizacija je podobna barki na odprtem morju, ki je za ta dan vsidrana. Veslači pogledajo h krmilu, ako je v zanesljivih rokah, kar lahko spoznajo po smeri katero so pred letom določili. Vodja pogleda k veslačem in vsi skupaj ukrenejo, kaj je potrebno za nadaljna vožnja, da čimpreje, ter zanesljivo dosežejo cilj.

Prvi maj, je delavska postaja vsakega leta. Na ta dan delavstvo celega sveta napravi bilanco celoletnega delovanja, prešteje svoje vrste, na podlagi dejstev napravi načrt za bodoče delovanje.

Delavske organizacije niso škodljive človeškemu razvoju, kot bobna v svet in plaši ljudi kapitalistično-fašistično časopisje, temveč je ravno nasprotno. Delavske organizacije so zgrajene na podlagi stvarnega prepričanja, da je današnje življenje borba. V demokratičnih organizacijah zbira svoje sile s konstruktivnim programom. Zakaj konstruktivno delo v pomenu razvoja je samo ono, ki ima namen, popraviti krivice in urediti razmere demokratično, to je, upoštevati ne previlegije, ne služiti direktno ali indirektno predsodkom, da so krivice večne, oziroma, da mora delavstvo lepo pokorno se plaziti za razmerami in razvojem, ki ga diktira krivični kapitalizem. Delavska politika, ako se drugače nemore imenovati, je pravična in v naravnih zakonih, utemeljena.

Prvi maj, mora biti tudi za nas izseljence, svetilnik novega upanja, da ne bomo tujci in brezdomovinci nikjer, kot moramo biti danes, temveč, četudi bomo morali po svetu, se ne bomo bali tujine, ker bomo povsod našli tovariše, ki nas bodo razumeli. Kruh apa ima svet za vseh dovolj in še preveč, samo pravično ga je treba porazdeliti. Zato rojaki, stopajmo z vedrim licem v novo delavsko leto, ki bo tudi nam prineslo, ako bomo složni in delavni, lepših dni.

OKNO V SVET

Mandžurija

Vse kaže, da bo med japonsko-kitajski spor radi Mandžurije, posegla tudi Rusija. Baje ima sovjetska vlada že pripravljenih na japonski meji 12 divizionov vojakov in 300 aeroplanov z vso moderno tehnično opremo. Na drugi strani pa tudi Japonska dovaža municion in vojake, ter se mrzlično pripravlja z vsemi sredstvi, katera so danes narazpolago za splošno morijo.

Mandžurski konflikt, nima samo materjalnega ozadja, ampak tudi političnega in to vedno v večji obliki. Ako zmaga Japonska, katera je skrito podpirana tudi od tujega kapitalizma, bo Rusji s silo odvzet politični upliv, ki v danih razmerah nikakor ni majhen pri kitajskemu narodu. niti pri japonskemu ne. Vidi se, da je Rusija sila previdna v tem konfliktu, ki bi se zdela površnemu opazovalcu malenkostna zadeva, je ostremu opazovalcu pač jasno, da se igra v Mandžuriji odločilna bitka med starim in novim sistemom za vzhodno politiko. Zadnje karte še niso vržene in povsej priliki, ne bodo še tako kmalu, kajti obe sili tehnično računata na moč svoje reserve izven svojih držav, ki so danes jako nezanesljiva zadeva. Minuli so časi, da bi mogli kapitalistični magnati verjeti, da jim bodo široke mase ljudstva slepo sledile Prosvetna kultura polagoma zajema tudi širše plasti in uboga raja, ki se je pravzaprav samo udalo, vsled svoje zanikarnosti, prostovoljnemu suženstvu, ustaja, ter se iz človeške živali, vsak dan bolj bliža človeku, kot pravimo, da ga je Bog ustvaril, ali moderno, da ga je narava dala, s prosto voljo in razumom. Samo na podlagi globokega poznanja, ne samo kapitalističnega mnenja, temveč tudi ljudskega, lahko zanesljivo sodimo, kako kritični obmjent obkroža človeštvo.

Naj bo izid v Mandžurji tak ali tak. Orient bo pretresen do mozga, koje posledice bo čuti tudi po ostalem svetu.

Italia

(corespondencia Italpress)

V Calabrji se je ljudstvo uprlo plačevanju davkov, poseglo je vmes orožništvo in je bilo več mrtvih in ranjenih. — Gospodarski položaj v provincij Bolonie, kakor cele Italije, je zelo slab. Policija je aretirala več ljudi, ki je preveč javno kazalo nezadovoljnost. — V Napolju, je neki študent zaklical "basta, basta", med fašistično manifestacijo, pri kateri je bil navzoč tudi prestolonaslednik in en kardinal. — Študentje v Milanu se bunijo, vsled pretiranega usiljevanja fašizma. — V Anconi, Udinah, Milanu in Sicilji, brezposelni delavci protestirajo pred javnimi kuhinjami, ker jim dajo tako malo jesti, da nemorejo ne živeti ne umreti. — Trst. — V Podgradu in Logu so kmetje uprizorili pred hišo podeštata proti fašistična manifestacija.

Paris. — april (zračna pošta). Na otok Ponzo je zopet konfiniranih pet žensk s katerimi zelo slabo postopajo. Med konfiniranimi je tudi mladenka Marija Boračini doma iz Bolonie, ker pa je vsled okuženega zraka obolela. Njena sestra Nelli, je protestirala pri oblastih, da jo morajo izpustiti domov, radi česar so še njo aretirali in jo deportirali na isti otok. Kjer pa je na otoku ponovno protestirala proti nečloveškemu postopanju, so jo zaprli pod zemljo, kjer so ji odvzeli vse knjige in ji je prepovedana vsaka zveza z domom.

Nemčija

Po pogodbi v Versaillesu, bi Nemčija ne smela imeti več oborožene moči kakor 100.000 vojakov in 4.000 oficirjev; ampak že danes imajo vse tako vrejenno, da lahko vsak čas postavijo v bojno vrsto 30 divizionov fanterije in 9 divizionov kavalerije.

Zračna plovba je vsa kontrolirana od države in se da vsak hip preosnovati v vojne svrhe.

Obstojajo fabrike za orožje, so napravili 9 mostov izključno v vojne svrhe, na dalje je zgrajenih 200 avtomobilskih postajališč, ki nimajo nobenega trgovskega značaja.

Nemčija in Italija sta dve državi, ki sta dobili povojni povsem novo lice in, ki sta po svojem ustroju mnogo bolj opasni za svetovni mir, kot sta bili pred vojno.

Jugoslavija

Notranje razmere v Jugoslaviji nikakor niso najboljše. Vse kaže, da srbska vlada ni sposobna voditi solidarne politike med slovenci, hrvati in srbi. Diktatorski fašistični sistem, ki je v večji ali manjši obliki po drugih državah Evrope, za Jugoslavijo nikakor nemore biti prikladen, da govorimo po današnjem razumevanju evropskih politikov, kajti narod, ki je živel v različnih okoliščinah in ima lastno kulturno stopnjo, recimo, da magari tudi nizka, se ne dá kar tako utopiti, četudi recimo zopet, bi ne bilo prav nobene škode, predvsem, ako vza-

memo stvar z naravnega stališča. Ker pa pri taki stvari nikjer ne vlada iskren patrijotizem, kot se navadno prisegava pri vseh živih in mrtvih, kar zelo žalostno a resnično priča zgodovina, ampak zgolj za nadvlado, ki nudi gotovim osebam masten dobiček, se ne bodo drugi zlepa uklonili, ki imajo boljše namene, ali pa se tudi poganjajo le za udoben stolček. Jugoslovanska vlada se je odločila, da hoče za vsako ceno obdržati red v državi, že iz tega lahko sklepamo, da v državi ni zadovoljstva. Kar že ni dovolj gospodarske krize, je prav potrebno še plemenske in strankarske nestrpnosti.

Društvene vesti

Prireditev v nedeljo, je razmeroma nepričakovano dobro uspela. Dvorana je bila polna in tudi razpoloženje izvrstno. Samo nekaj bi našim rojakom priporočali, da bi bili bolj točni. Dvorana je plačana od napovedane ure, s predstavo pa ni mogoče pričeti takoj, ker ni ňe ljudi in navadno prihajajo med dejanjem, da motijo igralce in drugim užitek. Tega se je treba odvaditi. Ko pa je ura enajst, pa zopet vse godrnja, da je bilo tako malo časa za ples. Pridite točno ob napovedani uri, društvo bo tudi točno pričelo s programom in se bomo vsi zadovolili. Škoda je tudi časa, ki je plačan in se ne izkoristi. Torej za v bodoče bodimo točni, sprejmite pa na znanje že sedaj, da bo društvo to pot delo na oder zelo lepo dramo "Prisega opolnoči", režisija je v zelo v spretnih rokah in se lahko pričakuje nekaj, česar se ne vidi kartako v Buenos Airesu. Bolj natančno in dan bomo že poročali pozneje.

Torej da preidemo k programu. "Vedež" je bil v splošnem dobro podan, vendar je bila vloga vedeža izmed vseh najslabše podana, kajti vedež je predstavljal vsekajdrugega prej kakor vedeža. Sicer pa je v svoji temperamentni lastični mimiki vseeno ugajal. Janez je bil na mestu, izgovarjava pa bi na odru nesmela biti v narečju. Urša, njegova žena je zgledala zelo brezbrižna, kar ni dalo jasne slike. Potovka, je podala vlogo naravnost dobro, vse njene kretnje in hoja so bile na mestu, predvsem pa je bila maska izvrstna. Soseda je bila tudi dobra, samo malo treme je bilo opaziti.

Pevski zbor je bil za vsako pesem posebej bogato aplavdiran, kar znači, da je petje zelo ugajalo. Splošni glas občinstva je bil, da čez petje "Prosvete" ga ni.

Tudi deklamacija je ugejela.

Srečolov se je zelo dobro obnesel, bilo je 120 darov za katero so se srečke takoj razprodale. Nekateri dobitki so bili zelo lepi, za kar je med srečolovci igralo veliko razpoloženje.

ROSARIO

OBVESTILO

Sporočamo vsem članom Delavskega društva Triglav, kakor tudi drugim rojakom in rojakinjam, da se je naše društvo preselilo v druge prostore in sicer v ulico Gral. Mitre 556.

Upamo, da bomo v novih prostorih mnogo lažje napredovali, ker bo bolj prikladno za naše rojake. Se priporočamo vse za čimvečji obisk.

Za Odbor:
Josip Sigulin, tajnik.

ZAHVALA

Vsem našim gostilničarjem, Miramar, Zvezda, Trieste, Osorio in Kurinčiču, se društvo najtopleje zahvaljuje za lepe darove, ki so izdatno pripomogli k naši prireditvi. Priporočamo naše restavraterje vsem rojakom.

Aretirani

Bivši člani godbenega odseka SPD. I. Sosič Rudolf, Kos Josip in soproga, so bili na povratku v domovino aretirani v Trstu, ker so imeli s seboj otroške vadnice s sliko Jug. kralja. Po nekaj dneh so jih izpustili.

DOPISOVANJE

Pišot Rafaela: List vam pošiljamo. Plača se lahko v priporočenem dobro zapečatenem pismu. Pozdrav. **Pipan Leopoldo:** pl. 30. 4. 34. **Križman Luis:** pl. 30. 9. 33. **Podgornik Leopoldo:** pl. 30. 10. 33. **Červ Fani:** pl. 30. 4. 34. **Zajc Alojz:** pl. 30. 4. 34. **Zadel Alojz:** List vam pošiljamo, naslov imamo tudi pravi, nam se čudno zdi kako da ne dobite. Zdravo.

ŽENITNA PONUDBA

Moški srednjih let išče znanja s slovenko z nekaj kapitalom v svrho ženitve, ki bi je zanimalo voditi gospodinjstvo. Pisati na uredništvo Slov. Tednika pod šifro Buenos Aires.

Jan:

V tihem večeru

Tihi mrak na zemljo vlega,
ptičji spev več ne glasi;
samo duša moja sniva,
v ljubezni sladki se topi.

Rožno polje tiho ziblje,
vetrič z njim se lahko igrá;
skrivnostno, le šepetaje,
da ne drami čut srcá.

Na nebu zvezdice migljajo,
ljubko iz višave zroč,
se dolj na zemljico smehljajo,
želijo sladko lahko noč.

Lahko noč!

POZOR

Tako pretresljiv, globoko v srce segajoč je roman "Prokletstvo ljubezni", da ne sme biti nobenega ljubitelja lepe knjige, ki ga nebi imel v svoji domači knjižnici, pa tudi nobena javna knjižnica ne sme biti brez njega.

Naroči se pri upravi "Slovenskega Naroda", Ljubljana, Knafljeva ulica 5, Jugoslavija, in staneta oba dela okrog 700 strani s poštnino ured le 1 dolar.

ŽENSKI SVET

lahko naročite pri našem rojaku Amleto Cesare, Calle Dto. Alvarec 1486 Buenos Aires.

V SLOV. PROSVET. DRUŠTVU I.

Ul. Añasco 2322 (Paternal)

vsako nedeljo popoldne društvena zabava, kjer je vedno narazpolago radio-viktrola.

Pevcem

Pevske vaje od srede naprej točno. Udeležujte se redno.

Pevovodja

SPOMIN NA PRVI MAJ

Skoraj vsakemu izmed nas, kateri se nahajamo v tujini, se obujajo spomini na pretekla leta, katere smo preživeli v domovini v krogu svojih domačih.

Prvi maj, kako smo si ga želeli, ko nismo poznali še toliko krivic sveta, kot jih poznamo danes.

Marsikdo se bo spomnil na prošla leta, ko je v brezskrbni mladosti polne mladeniškega življenja, postavljal maj svoji zaročenki, ali pa vsaj mislil na tisti dan, ko jo bo peljal pred oltar in bo za vse življenje njegova.

Veselili smo se prvega maja, ko smo se pogovarjali, kam postavimo maj, da se bo ponovno dvigal, kot simbol mladeniških let. Narava nam je pognala v polni tek naša vroča mladeniška kri, zdelo se nam je da smo kot na novo prerojeni. Travnik je cvetel in napajal zrak s prijetnim vonjem. Na uho nam so brnele strune sladkih melodij, krilatih pevcev. Pozabili smo v trenutku na mrzlo zimo, katera se je umaknila visoko v gore.

Dragi tovariši! Spomnimo se tudi tukaj na prvi maj. Spomnimo se ga vsi, kateri smo ubogi in zatirani. Prvi maj nam naj bode svetilnik, v katerega zaupajmo vsi, ki jadramo po tem razburkanem morju našega življenja.

Pri spominu na prvi maj prisezimo vsi, ki se nahajamo v tej mrzli tujini, da se združimo v skupno organizacijo in da bomo delovali v složni harmoniji, dokler slednjič tudi nam zasije zarja svobode prvega maja.

Mnogo se je že pisalo in govorilo radi naših skupnih interesov, da bi se že obstoječa društva združila. Po mojem mnenju je vsak tak poskus brez pomembnega smisla, kajti dokler se bomo med seboj obmetavali z raznimi, za kulturnega delavca prav nič primernimi, še manj potrebnimi, frazami, je vsako prizadevanje v škodo treznejšim organizcijam. Slovensko prosvetno društvo je do danes edino, ki taktično in določeno zastopa splošne interese izseljenca. Vrata našega društva so nastežaj odprta vsem Slovencem, brez da bi ga takoj deli na tehnico, koliko % delavske zavednosti mu manjka. Prosvetno društvo ima obsežni program, kjer lahko dobi vsak izseljenec pouka, razvedrila in potrebne izobrazbe, naj bo moški ali ženska, vsak dobi tudi prijetno domačo družbo, človek se vresnici počuti četudi le za kratek čas, kot doma.

Imamo tudi svoj časopis Slovenski tednik, v katerem lahko odkrito govorimo in potožimo naše težnje. Prinaša nam tudi vse novice dobre ali slabe iz naše zasužnjene domovine. Koliko lepih črtic prinaša, ki posebno ugajajo našim dekletom. Prinaša tudi stvarne socialne članke, kateri so trajne vrednosti in jih s pridom čita vse naše zavedno delavstvo. Prinaša še mnogo drugih svetovnih novic, ampak, ako bi se vsak izseljenec zavedal kaj pomeni lastno glasilo in bi ga po svojih močeh podprli, bi se lahko še mnogo več napravilo.

Zato rojaki in rojakinje, vsaj danes pri spominu na prvi maj združimo naše misli in premislimo temeljito, kaj lahko in moramo narediti, da bo naša bodočnost taka, kot bi morala biti. Vodnik naj nam bo, prvi maj.

Član S.P.D. I.

SLOVENIJA

Majhna je naša slovenska zemlja. Desetkrat je manjša ko Jugoslavija, ki sama ni velika. Vsa deželica na kateri strnjeno prebivajo Slovenci meri pičlih 25.000 kvadratnih km. In še ta je razdeljena med tri ali štiri države: Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo in Madjarsko.

Na jugozahodu objema deželica v polkrogu tržaški zaliv Jadranskega morja.

Seveda je majhna ta slovenska obal. Komaj 60 km je dolga. Toda na njej leži Trst, plaleč najboljše Jadransko morje najgloblje v evropsko celino. Trst je naravni in najprikladnejši izhod na morje, na ceneno morsko cesto, za vso srednjo Evropo. Ne samo za nas Slovence, marveč tudi za avstrijske Nemce, za Bavarce, za Čehe in za Madjare.

Ta, za vso srednjo Evropo najprikladnejši izhod na morje, leži na naši zemlji in pot do njega pelje skozi našo deželo! Zato pa je tudi ta naša deželica, kakor je majhna, ena najvažnejših evropskih pokrajin in zasluži ime, ki ga ji je dal veliki Napoleon, da je srce Evrope, srce iz katerega gredo oživljajoče prometne žile v vso srednjo Evropo, pa tudi daleč tja na vzhod in na zapad in visoko gori proti severu.

Neprecenljive vrednosti bi bila taka dežela v rokah močne države. Varovana bi bila ko v očesu punčica.

Usoda pa je dala to dragoceno deželico v roke enemu najmanjših, najneznatnejših in najšibkejših evropskih narodov.

Narod, ki ima to zemljo v lasti ne šteje niti dveh milijonov duš. Toliko vseh skupaj, vštete one, za katere je bila dežela že premajhna in so si morali v tujino kruha iskat. Tistih, ki še varujejo rodno grudo in na njej

žive je pičel poldrugi milijon. Ameriške Združene države so jih leta 1920 uradno naštele 200.000. Na Westfalskem jih bo še pičlih 50.000, v Franciji ,Belgiji in Holanski dobrih 25.000, ravno toliko nas bo nekako v Južni Ameriki in približno toliko jih bo razkropljenih še sicer po svetu.

Kako naj tako majhen narod ohrani tako imenitno deželo!

Zato tudi ni čudno, da si mi Slovenci ves čas, kar pomni zgodovina, nismo mogli ustanoviti državice, ki bi združila vso našo zemljo.

Samo skupno z drugimi slovanskimi narodi smo bili kdaj za kratek čas gospodarji na svoji zemlji. Tako pred 1300 leti skupno s Čehi in Moravani pod kraljem Samo. Žal je z njegovo smrtjo propadlo tudi njegovo kraljestvo. Odkar so si osvojili Madjari nekdaj slovansko ogrsko ravnino in se kot klin zajedli med severne in južne Slovane, je postala taka češko-slovenska državna skupnost tudi nemogoča.

Dvesto let pozneje so bili Slovenci spet polnopravni gospodarji svoje zemlje. To pot v zvezi s Hrvati in deloma Srbi, pod Ljudevitom Posavskim. Tokrat še za krajši čas. Potlej pa do zadnjih let nikoli več ne.

Gospodarsko tako važno deželo so hoteli imeti zase drugi, mogočnejši gospodarji. Najprej Obri, za njimi Bavarci in Franki. Najdalje pa nam je pač gospodarila Avstrija, velika država, ki si je izbrala Trst za svoje okno v svet, zgradila na naši zemlji moderno pristanišče in ga zvezala s prvovrstno dvotirno železnico s svojčas bogatim cesarskim Dunajem. Tudi ta železnica vozi skozi slovensko deželo v vsej njeni širini.

V časih ko so pripadli naši krajo nemškim gospodarjem, so bili vladarji še absolutni gospodje svojih dežel, to je vladali so jih po svoji ljubi volji. Ljudstvo ni imelo pri upravi dežele nobene besede.

Kakor vse druge je bila tudi naša dežela upravljana po tedaj običajnem fevdalnem načinu. Vladarji so nam poslali grajščakov, svojih dednih uradnikov, ki so upravljali njim dodeljeno zemljo v vladarjevem imenu, pobirali desetino, ki je nadomeščala današnje davke in ki naj bi krila njihove upravne izdatke. V resnici so bili ti graščaki popolni gospodarji svojih podložnikov in so jim često gospodarili vnebovpijoče.

Nemški vladarji so nam poslali seveda nemških grajščakov, ki so bili dovolj zanesljivi in so tudi mogli občevati z vladarjem v njegovem jeziku, to je v nemščini. Po velikem uporu Ljudevita Posavskega, kateremu so se pridružili tudi slovenski velikaši, kar jih je bilo še ostalo, in ki je tako žalostno končal, je bilo naše domače slovensko plemstvo sploh docela odstranjeno, večinoma poklano. Tako so postali tujci popolni gospodarji dežele, domači ljudje pa so bili njihovi hlapci.

Razumljivo, da Slovenci tudi svojega izobraženstva niso imeli. Njihovo mesto je bilo na njivi, pri plugu in v hlevu pri živini. Kjer je bila potrebna izobrazba, tam so sedeli tujci, ki so si jemali za svoje delo bogato plačilo.

Resnico moramo vedno priznati: slovensko ljudstvo je bilo in je v takih razmerah moralo biti neizobraženo in kulturno zaostalo. Še sredi preteklega stoletja je prinesel nemški knez Auersperg, ki je imenitno živel iz žuljev slovenskega ljudstva, v ljubljansko deželno zbornico nekaj v rdeč robec zavitih abecednikov in se norčeval, češ da nese — slovensko literaturo.

Slovenski jezik se je dalo uspešno rabiti med hlapci, med tlačani, v pisarni ni bilo mesta zanj. Nemško, to je nekaj veljalo, to je bila govorica gospode.

Tako nam bo razumljivo, zakaj nahajamo na naši zemlji vse polno nemških mest s čisto slovensko okolico. Na podoben način se je tržaško in goriško italijanstvo zajedlo v naše narodno telo. Po žilah teh mestnih Nemcev in Italijanov teče slovenska kri, njehova usta pa so govorila nemško in italijansko, ker je bil slovenski jezik zanje premalo gosposki, preveč kmečki, preveč vbog, ker ni ne pri oblasteh, ne po svetu nič pomenil.

Zato tudi smo izgubljali Slovenci kos za kosomo svoje zemlje. Dočim najdemo slovenska krajevna imena daleč gori po zgornjem Štajerskem in Salzburškem in celo po zgornjem Avstrijskem — neme priče, do kod je segaj včasih naš rod — vidimo danes potegnjeno našo narodnostno mejo komaj malo nad Dravo. Mesta so bile predstraže tujega navala na našo zemljo. Stoječa na slovenskih tleh, so si privzela več ali manj, deloma že popolnoma tuj značaj. Mislite na Celovec, Maribor, Beljak, Trbiž, Celje, Ptuj, Trst. Vsa Slovenija pa je bila posejana z znatnim tujim mživljem: Kočevje, Ljubljana, Jesenice, Gorica.

Česar ni zmogel naravni razvoj, ki je šel proti nam, to so hotela in še hočejo doseči bogata tuja raznarodovalna društva, pred vojsko zlasti Südmarka in Schulverein. Kaj bosta vboga Ciril Metodova družba in Slovenska Straža, podpirani od vbogega polmilijonskega tlačenega ljudstva, proti bogatim raznarodovalnim društvom šestdesetmilijonskega gospodujočega naroda. Tako se je pomaknila naša severna narodnostna meja vsakih sto let za dobri dve uri hoda ali deset kilometrov proti jugu. Sama Gospa Sveta, kjer so najprej svoje lastne slovenske, pozneje pa dolgo stoletij tudi še tuje kneze ustoličevali v narodne slovenskem jeziku, sama Gospa Sveta je danes nemški kraj, koder je dobiti komaj še kako staro ženico, ki še govori nekolik os lovenščine.

Tujci so živeli v trdnem prepričanju, da bodo sezidali most do Adrije, da si bodo vzeli deželo tolike gospodarske veljave.

Ker je ta naša dežela tako imenitna, zato mi že ves čas nismo bili na njej gospodarji in bi nam bila skoraj vzeta in zato je danes tako nenaravno razkosana.

Ko je po svetovni vojni razpadla Avstrija, smo mi upravičeno upali in pričakovali, da bo naša zemlja pripadla nam, zlasti ko so bile za podlago miru svečano razglašene Wilsonove točke, med njimi ona o samoodločbi narodov. Toda, ko so pijani zmagovalci delili svet, niso več poznali samoodločbe narodov. Italiji se je zdela naša deželica preimenitna, da bi opustila priliko in si je ne vzela. In tako si je odrezala četrtino naše zemlje, njen najlepši kos s Trstom in Gorico, morjem in globokim zaledjem.

Kakor je nemško vladana Avstrija hotela izgraditi svoj most do Adrije, potujčiti narod, ki je na tej zemlji prebival, da bi bila last te važne dežele čim varnejša, isto pot gre sedaj Italija.

(Dalje prihodnjič.)

EDINA VARNA POT K SREČI je VARČEVANJE

VARČUJTE

SAMO VARČUJTE

IN VEDNO VARČUJTE

PLAČAMO

4 % obresti

za denar vložen pri nas pripišemo obresti vsake tri mesece k kapitalu kateri Vam je vsak trenutek na razpolago.

Banco Holandés

BUENOS AIRES: Bmé. MITRE 234

Podružnica: CORRIENTES 1900

"Slovenski oddelek"

Denarne pošiljke

obavljamo naravnost na dom prejemnika.

Ladijske Prevozne karte

dobite pri nas, po zelo znižanih cenah.

Pišite v Vašem (materinem) jeziku, ali pa nas osebno počastite v našem uradu, kjer smo Vam na razpolago vsak dan od 8½ zjutraj pa do 7 zvečer

Krvava internacionala

Japonska vlada je zaprla več japonskih trgovcev, med njimi veletrgovca Shiko iz Osake, ker je dobavljal Kitajcem — municijo. Baje je spravil na Kitajsko 200.000 ton kemikalij za izdelovanje smodnika in strupenih plinov.

Obljuba dolg dela

Med svetovno vojno je zahajal v slaščičarno v nekem angleškem mestu starejši gospod, ki se je zagledal v 9letno gospodarjevo hčerko. Mala Daisy se je rada pestovala na kolenih priletnega Farleya in se igrala z njim. Gospod jo je božal in tako se je kmalu razvilo med njima veliko prijateljstvo. Priletni gospod ji je v šali večkrat dejal: "Ko doraseš, se poročiva." Minilo je 16 let in zdaj je že odrasla Daisy prijela gospoda za besedo. Gospod pa se ni nič upiral in je navdušeno stopil z njo pred oltar. Srečni ženin je župan mesta Dovra, 70letni Farley.

V šoli

Učitelj (kara Mihca): "Sram te bodi, da si zmerjal svojega tovariša s tepcem, lenuhom in barabo."

Mihec: "Ne, gospod učitelj, baraba sem mu pa pozabil reči."

Ženina obžaluje

Ženin: "Ali ti ni nič žal, da odvedem tvojo sestrico?"

Mali svak: "Ne! Pač pa tebe obžalujem..."

Profesorska

Profesorjeva žena: "Ne razumem, kako moreš poslušati to neznosno gaganje. Že dve uri stoji pod tvojim oknom kmetica z gosmi."

Profesor (raztreseno): 'Jaz sem pa mislil, da imaš v salonu običajno žensko družbo."

Prva sloven. cvetličarna

"JACINJA"

Nagrobne vence, namirne rože, šopke za neveste, vseh vrst semena in sadik rož ter drevesc.

Cene nizke, prepričajte se rojaki, ter me osebno posetite. Postrežba na dom.

Se priporoča

ANTON UŠAJ

Av. San Martin 3358

U. T. 50-2396 — B. Aires

PRIMORSKE VESTI

Velik požar na Vipavskem

Preteklo soboto popoldne je nastal v Dobravljah pri Ajdovščini velik požar. Ogenj se je vnel iz doslej še neznanih vzrokov v hiši posestnice Ide Vovkove. Ker je pihala močna burja, se je naglo razširil še na stanovanjski hiši posestnika Ivana Slokana in Marije Hrobatove. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Ajdovščine, ki pa so se zaman borili proti plamenom. Rešili so le nekaj opreme, gospodarskega orodja in živine. Ogenj je do tal uničil vsa tri poslopja. Škoda za enkrat še ni ocenjena, vsekakor pa sodijo, da je izredno velika.

Strašna beda na Banjski planoti

Poročajo, da vlada med kmeti na Bajski planoti velika beda. Preje se je mnogo domačinov izseljevalo v Južno Ameriko, Francijo, Jugoslavijo in drugam. Danes ne morejo dobiti več potnih listov in tudi denarja ni za to, saj ga ni za najpotrebnejše vsakdanje stvari. Ljudje jedo suh krompir in pijejo posneto mleko.

Na županstvu je več kot preveč uradnikov. Poleg podeštata imajo tajnika in podtajnika in celo vrsto drugih uradnikov in občinskih podrepnikov. Pred vojno sta vse županske posle vodila župan in tajnik. Ni čuda, da ima občina 150.000 lir proračunskega primanjkanja. Pa kaj hočemo: "L'economia nazionale é un dovere."

Morajo popuščati

Gorica, marca 1933. — Ministerstvo za poljedjelstvo in gozdove je v Goriško občino dovolilo prodajo vina, ki nima predpisane višine alkohola do 15. sept. t. l. Toda to le za Gorico. Injekcija umirajočemu!

Težak položaj v Trstu

Trst, marca 1933. — V Trstu so bili prisiljeni otvoriti kuhinjo za doječe matere. Položaj očetov, ki ne morejo niti svoje družine preživljati, je pač žalosten!

Izpred fašističnega tribunala

Rim, 30. marca. Pred fašističnim tribunalom sta se te dni vršili dve razpravi protifašistom. V Milje pri Trstu pristojni Postogna je bil obsojen na 7 let ječe, ker je hotel ustanoviti protifašistično organizacijo. Drugi obtoženec, neki Montanelli iz Empolis, je dobil 3 leta in 3 mesece ječe zaradi protifašističnega rovarenja. Obema obsojencema so bili po zadnji amnestiji spregledana 3 leta kazni.

Fašistični terorizem na delu
Žalosten konec mladeniča

Trst, v marcu 1933. — Pretekli teden se je vršil ob ogromni množici ljudstva in ob največjem sočustvovanju vseh ljudi od blizu in daleč, pogreb komaj 22 letnega mladeniča Zaharije Rudija (po domače Skončev) iz Nabrežine. Imenovanega so v zadnjem času pričele zasledovati oblasti. Ko se je nekega dne slučajno nahajal na domačem kolodvoru in je zvedel, da ga istočasno iščejo doma karabinerji, je izginil in ga ni bilo več na spregled. Odšel je v bližnjo gmajno in se vrgel v globoko jamo, oddaljeno dobrih 10 minut od rodne hiše, kakršnih je v okolici mnogo. Poklicani so bili tržaški gasilci, ki so po dolgem trudu izvlekli truplo nesrečnega mladeniča na dan. — Vzrok zasledovanja in žalostne mladeničeve odločitve ni točno znan. Postal je žrtev brezvestnih fašističnih metod, ki nadlegujejo tudi nedolžnega človeka.

Slučaj Slave Batiste in Fanike Urbančičeve

Reka, v marcu 1933. — Naš list je svoj čas že poročal o ravnanju z našimi ljudmi ob priliki zadnjih velikih aretacijah v Il. Bistrici in okolici. Poročal je tudi o slučaju mlade Slave Batista iz Il. Bistrice. Stvar ni ostala tajna niti v Bistrici sami, niti v okolici temveč se je hitro širila, dokler ni prišla do merodavnih faktorjev, ki so se — zares pravo čudo — za vso stvar hitro zavzeli. Baje je preiskavo cele zadeve zahteval sam politični komisar (commissario di sicurezza publica) iz Bistrice. In res, pred kratkim je pirspel iz Reke polkovnik. Pozval je na zaslišanje vse prizadete kot tudi Slavo Batista in Faniko Urbančičevo. Zahteval je od njiju, da sta vse točno izpovedali ter podpisali tozadevne zapisnike. Posledica preiskave je ta, da je "maresciało" bistriške karabinerske postaje degradiran in kaznovan s štiriletnim zaporom. Goriomenjen komisar se je bajé tudi bal, da bo njega doletela kakšna kazen. A za enkrat je še srečno odnesel pete. Neka druga višja osebnost je bila tudi radi tega že premeščena. Tako so jih kaznovali, ker so naše ljudi nečloveško trpinčili in oskrunjali naša dekleta. Želeti bi bilo, da bi v bodoče se oblasti zavzele v saj v takih slučajih toda — pravočasno!

Poglejmo imena

Trst, marca 1933. — Pred nedavnim časom so fašistične mladinske organizacije priredile smučarske tekme na asjaški visoki planoti. Teh tekem so se udeležila skoro vsa moštva severne Italije, kjer je razvita smuka. V slalomu je odneslo zmago moštvo mladinske organizacije iz Boena. "Illustrazione italiana" prinaša ob tej priliki tudi sliko tega moštva in imena: Amerzel, Mitterhofer, Del Piar, Fercher, Azzolini ter tako končuje poročilo: "Italiani sicuri, anche se il nome suona straniero." Gotovo vsi morajo biti Italijani, čeprav njihovo ime v nebo kriči, da niso! Čudno le, da niso še spremenili jim imena. Tolažiti se pa znajo!

Fašjo je zaspal

S Krasa, marca 1933. Kljub temu, da gospodari pri nas prosluli centurjon Grazioli, ni vse tako lepo, kot kriči v svet. Razen par vasi v njegovem "pašaluku", kjer so ljudje na vse načine prisiljeni stopati v fašjo in včasih paradirat zanj, nima drugače njegovo delo bogve kakšnega uspeha. Tako je v Vremski dolini, odkar ni več rudnika, fašistična organizacija, ki je imela središče v Divači zaspala. Ljudi pa se, v teh težkih časih, s takimi nepotrebnimi zadevami, skoraj ne upajo motiti in nadlegovati.

Tolminski fantje

Tolmin, marca 1933. Pri nas so se vršili izpiti tolminskih predvojaških tečajev. Vodili so jih: alpinski kapetan in poročnik, centurione Bosco in nek "Capomanipolo". Cent. Bosco je po običajnem nagovoru vprašal nekega mladeniča kdo je največji sovražnik Italje. Mladenič je našteval vse vprek: Francija, Avstrija, Nemčija, Bolgarija, Turčija, kratkomalo ves svet. Pozabil pa je na Jugoslavijo. Jasno, da ga je predsednik izpraševalne komisije strahovito nahrulil.

Drugi mladenič, si je, na vprašanje kaj bi rad bil v vojni, izbral sanitejsko službo. Ko je izpraševalcu odgovoril, da bi ranjenega Jugoslovana tudi obvezal in odnesel z bojišča, so ga strahovito nahrulili in mu zabičevali, da bo moral ranjenega Jugoslovana usmrtiti, ker da je treba vse Jugoslovane brez milosti podaviti.

Instituto Médico
339 Callao 339
Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salavery, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.
Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO, Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov špacialistov.

SIFILIS. 606-914. — Moderno zdravljenje.
BLENORAGIA — Moderno zdravljenje brez bolečin. Prostatis, vnetja in spolne bolečine.
KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švabost.
SRCE. Srčne napake — hibe.
ŽELODEC. Črevo — krislina — jetra. Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.
KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
REVMATIZEM in **OBISTI.** Kila — zbadanje.
GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.
ŽENSKE BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).
OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
NERVOZA. Glavobol.
Žarki X — Diatermia — Žarki ultravioletas
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.
Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO
Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Pregled $ 3.–

339 Callao 339

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dajal tekom zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavil z listom, **velike popuste.** Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporačam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky
U. T. 45 - 1720
Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. **Ultravioletni žarki.**
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regenaracija po prof. Ciarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. **Šibkost srca** zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
ŽENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi
SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once ***Rivadavia 3070***

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Komisija je fantom dokazovala tudi, da je Jadransko morje italijansko jezero in Dalmacija, seveda, "fieramente italiana".

Prebrisana tolminska butica je na vprašanje katero je največjo mesto Italije odgovorila, da je to Rim. Gospod Bosco si je izmislil težje vprašanje: "Katero je največje mesto na svetu?" Zvit tolminski fant, pa je čudovito pogodil skrito misel tega vprašanja in odgovoril: "Roma e la piu granda popola del mondo".

Sicer pametni Bosco je razumel kaj je hotel fant povedati in ga je pohvalil z besedami: "Bravo, Roma é il centro del mondo e la culla della civiltá". (Rim je središče sveta in zibelka civilizacije). Tako komisija s svojimi centurioni, tako naši Tolminci!

Obnovitev živosrebrnega kartela med Italijo in Španijo in idrijski rudnik

Trst, marca 1933. V preteklem letu se je radi nesporazuma med Italijo in Španijo razdrl živosrebrni kartel. Od tega časa so cene zelo padale, kar je povzročilo zlasti v Italiji veliko izgub. Tako ni moglo vodeče podjetje Monte Amiata v Rimu, ki razpolaga z 48 milj. lir akcijskega kapitala, izplačati za zadnji dve leti 1931—1932 dividend. Vse to je dovedlo do tega, da so se pričeli Italijani v zadnjem času zopet pogajati s Španci za obnovitev kartela. — Vsekakor je to zelo vplivalo na položaj rudnika v Idriji ki je radi produkcije s tem v /neposredni zvezi. Od zaključka teh pogajanj je odvisen nadaljni položaj idrijskega rudnika.

Nove stroje prodajajo kot staro železo

Britov v Vremski dolini, marca 1933. Premogokop v Femljah že dolgo časa počiva in vsa poslopja, ki so bila za to zgrajena, nudijo zelo žalostno sliko. V zadnjem času pa so prodali vse, skoro nove stroje, kot staro železo. V petih letih je vse lepo obetajoče delo propadlo in okoli 25 Odelavcev je bilo ob ukinitvi na cesti. Stanovanjska hiša, ki so jo zgradili pri rudniku za uradništvo je prazna. Kljub temu, da so na vse načine skušali rešiti novoustanovljeno podjetje, ni mogla produkcija premoga kriti obratnih stroškov. Sicer so domačini takoj ob pričetku, ko je družba z vso pompoznostjo postavljala rudniku potrebne objekte, zmigovali. Gola poslopja pa bodo ostala naši dolini za spomin na italijansko podjetnost!

Dela na vojaškem letališču pri Divači

Divača, marca 1933. Na vojaško letališče pri Divači napeljavajo električni tok. Dela na letališču sicer še niso gotova, razen par začasnih barak. Lop za aeroplane tudi še niso postavili: kljub temu pa je na letališču stalna vojaška zrakoplovna straža. Za razlaščeno zemljo niso ljudje dobili do danes niti centezima, čeprav jim vedno obljubujejo odškodnino.

V skrajno težkem položaju so se prizadeti domačini še primerno vzdržali in vodijo še dobro svoja gospodarstva. Vendar pa jih ogromne dajatve vedno bolj in bolj teže. Le skromnost in potrpežljivost ljudi je pripomogla, da ni položaj še slabši in neznosnejši.

Vojaške gradnje in lov za vohuni

Ni se še dobro otajal sneg, ko so po Tolminskem spet z vso naglico pričeli nadaljevati vojaške gradnje. Pri novih vojašnicah in utrdbah okrog Tolmina, pa tudi na Poljancah pri Sv. Luciji je delo že v polnem teku. V poljubinsko vojašnico dovažajo teden za tednom nove topove, tako da jih je v tamošnjem skladišču sedaj že 36. Neprestane gradnje, utrjevanja in vojaška cestna dela silno razburjajo ljudstvo, med katerim se vedno znova pojavljajo govorice o bližnji vojni. Skrbi pa so toliko večje, ker se ljudje zavedajo, da bodo baš kraji v neposredni bližini meje najhuje prizadeti. Tudi okrog Črnega vrha nad Idrijo so pričeli z veliko naglico graditi kaverne. Po vseh bližnjih hribih pokajo mine. Pri delih so zaposleni izključno le Italijani, s katerimi domačini ne smejo imeti nikakih stikov. Kaverne stražijo celi oddelki karabinjerjev, ki ne dovolijo niti prizadetim posestnikom, da bi se približali gradnjam.

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167 - 69 — Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

PRIPROSTA DOMAČA HRANA. DOBRA VINA IN PIVO. LEPI, ZRAČNI PROSTORI. VRT IN DVORIŠČE, PRIPRAVNA ZA PLES. SNAŽNA PRENOČIŠČA PO 60 cent. HRANA IN STANOVANJE ZA DEKLETA, KI IŠČEJO SLUŽBO. POCENI PENSION. — ZVEZE NA VSE STRANI MESTA.

Ples vsako nedeljo in praznik

pa čeprav imajo tam okrog svoje gozdove in posestva.

Gradnja vodovoda v Istri

Buzet, marca 1933. Napeljava novo projektiranega vodovoda v Istri zelo hitro napreduje. Tako bodo Buje že lahko v oktobru t. l. dobivale vodo iz novih napeljav, sanatorij "Ancarano" pa v marcu prih. leto. Za okrožje okoli Kopra bo napeljana iz Rižane, ostala Istra pa bo dobivala vodo iz virov pri Buzetu. Velike filtrirne naprave in druge priprave za napeljavo, so že postavljene. — Nove ceste vojaške in avtomobilske, razne nepotrebne gradnje, vodovodi, naprave za povzdig tujskega prometa itd. za vse to dobi fašistični režim kredita. Za dvig kmetijstva in omejitev ali vsaj olajšanje težkega gospodarskega stanja zlasti našega kmetijstva je Mussolini slep in gluh. Pač, tudi za našega kmeta ima nekaj: reklame in letake raznih žitnih in drugih bitk! Toda s tem ni kmetu nič pomagano!

Letalski tečaj v Gorici

Gorica, v marcu 1933. — V Gorici bo v kratkem otvorjen tečaj za letanje z brezmotornimi letali. Iz tega se da sklepati, da je Gorica tudi eno izmed onih mest, ki jih je osrečila fašistična mirolјubnost. Najprej brezmotorna, potem pa motorna letala.

Avtomobilska cesta v škocijansko jamo...

Trst, marca 1933. Že večkrat smo poročali o raznih novih napravah v Divači in okolici, ki so zlasti vojaškega značaja. Poleg vojaških naprav pa polagajo veliko

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO Dr. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje BLENORAGIJE - KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

KLINIKA in SANATORJI

Dr. MILOSLAVICH

za Slovence

Zdravljenje po specialistih

Zdravniki: **Dr. N. V. Miloslavich**, bivši zdravnik bolnišnice Rawson. **Dr. N. Vlahovich**, službeni hefe bolnišnice Fiorito. **Dr. C. J. Manzoni**, zdravnik bolnišnice Alvear in **Dr. Miloslavich.**

NOTRANJE BOLEZNI; krvne, revmatizmos itd.

SPOLNE BOLEZNI — Sifilis — Urine — Triper.

ŽENSKE BOLEZNI; kakor tudi otroške; — oddelek zase.

UŠESNE BOLEZNI; nos — grlo — operiramo.

ZOBNA KLINIKA; posebni oddelek — kompletna poprava — delo zlato in kaučug.

SPLOŠNO ZDRAVLJENJE.

Žarki X — Ultravioletni žarki — Diatermia

Cene nizke

Se ordinira od 8 do 10 zjutraj in od 3 do 8 zvečer

Calle CEVALLOS 667

(med Chile in Mejico)

važnost na povzdig tujskega prometa, predvsem v Škocijansko jamo. V ta namen so pričeli kopati ob cesti med Divačo in Škocjanom v dolini "Globočak" rov, ki bo vodil v Škocijansko jamo in bo dolg od 130 do 150 metrov. Do rova bo vodila široka avtomobilska in prav gotovo tudi asfaltirana cesta, ki bo, kot se predvideva, speljana iz Divače in se bo le deloma krila z dosedanjo. Tvrdka Facconi iz Trsta je že pričela z delom na cesti in sicer takoj ob rovu. Pri delu je za enkrat zaposlenih 80 ljudi, deloma tudi domačinov. Za zaposlenje pri teh napravah pa je prosilo že preko 500 ljudi iz bližnjih in daljnih krajev.

Z izpeljavo ceste in zlasti z napravo rova, bo vstop v Škocijansko jamo povsem lahek. Danes je dostop možen le po ozki stezi, ki vodi iz vasi Škocjana, po sicer lepi in divji kraški naravi, a po malo preveč strmi turistični poti. Domnevajo da je bilo to vzrok majhnemu obisku jame, ki sicer ne slovi tako kot postojnska a je znana, kot izvanredno lepa in zanimiva. Nove "goste" bodo — mogoče — privabili s projektiranimi napravami domačini pa dvomijo, da se bo rentiralo v današnjih časih.

Beda v okolici Trsta
Zaposlenost nekdaj in danes.
Prometa ni.

Trst, marca 1933. Trst je s svojim prometom preživljal vso bližnjo in daljnjo okolico. Ljudje so zjutraj hodili v mesto na delo, zvečer pa so se vračali domov, ali pa so ostali čez teden kar v mestu in so prišli domov le ob nedeljah. Velika večina delavcev si je tako prislužila dovolj denarja, da si je postavila v domačih vaseh male domove z latnikom in je uredila majhen vrt. Danes se je v marsičem spremenilo. Promet Trsta je padel in od tega padca so najbolj prizadeti ravno oni iz okolice, ki so se posredno ali neposredno preživljali od tržaškega prometa. Naj navedemo samo nekaj primerov v številkah (ki so seveda povprečne), da bomo videli vsaj povprečno, kakšen je položaj:

Iz Črnega Kala je hodilo delat v Trst do 20 delavcev; danes nobeden več.

Iz Gaberce je hodilo v Trst na delo do 20 delavcev; danes nobeden več.

Iz Ospa: 35 delavcev, 20 delavk; danes se v vasi preživlja od mesta zelo skromno le še par mlekaric.

Iz Mačkovlj je delalo v Trstu od 50 do 60 delavcev in do 20 delavk: danes le 4 delavci in 1 delavka.

Iz Prebenega je delalo v mestu po 20 delavcev in po 10 delavk; danes nobeden.

Iz cele Osapečke doline dela tako v Trstu le še do 10 ljudi; navadno jih je hodilo v mesto skupno do 300.

V miljski občini je bilo zaposlenih pri raznih delih (tovarniških, stavbenih) preko 2.000 delavcev; danes jih ne dela več kot 150.

Iz dekanske občine je bilo ravno tako; danes je zaposlenih le še do 300 ljudi (z ribiči vred).

V dolinski občini je delalo prej do 1.200 delavcev in delavk; danes le še nekaj pod 100.

Ravnotako in še slabše je v herpeljski občini da ne naštevamo še drugih vasi in občin severno od Trsta, zlasti Nabrežino, Sv. Križ itd.

Nekdaj lepe in življenja polne vasi, zgledajo danes kot bi izumrle. Prometa po vseh postajah od meje dol skoro ni. Le sem pa tje je malo bolj živahno in to zlasti, kadar prevažajo vojaške stvari. Po cestah pa se vidi več uniformiranih, kot pa drugih ljudi.

Iz navedenih povprečnih številk in iz vsega drugega vidimo jasno, da je položaj v resnici obupen. Ljudstvo gladuje in zato ni čuda, da je podvrženo vsem mogočim vplivom.

IZ JUGOSLAVIJE

IZJAVA Nj. Vel. KRALJA FRANCOSKEMU NOVINARJU

Hladnokrvnost, miroljubnost in neomajna zvestoba do Francije

Pariz. — "Mogoče ste pričakovali pri prihodu semkaj, da boste priča kakšnim neredom, kakršne slika domišljija naših neprijateljev. V tem primeru se zelo bojim, da boste razočarani." To so bile besede, ki je z njimi Nj. Vel. kralj Aleksandre ogovoril posebnega poročevalca pariškega lista "Petit Journala", Jeana Couvreurja, kateremu je dal daljši intervju in med drugim izjavil:

"V Inozemstvu mnogo govore na naš račun in marsikaj tudi verjamejo. Toda mi nikomur ne delamo ovir, da ne bi prišel k nam, da se sam prepriča, kaj se pri nas dogaja. Nam ni treba ničesar skrivati. Smo zdrav, krepak rod. Narod ne odobrava zlonamernosti nekaterih nezadovoljnežev, še manj pa posluša nasvete svojih neprijateljev iz inozemstva."

Dopisnik je nato pripomnil Nj. Vel. kralju, da tudi Francijo v inozemstvu mnogo obrekujejo.

Diplomirana babica
ANA CHARPOVA
v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.
Sprejemajo se penzijonistke, posebno s kampa.
Pomoč pri porodih za
$ 30.—
calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

ZOBOZDRAVNICA
Dra. Dora Samoilović de Falicov
in **Feliks Falicov**
Sprejemata od 10. do 12. in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Directorio 1347

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV
Buenosaireške in pariške univerze
Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila
KAPAVICO
Reakcija Wassermann
Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje
REVMATIZEM
in komplikacije zdravimo brez bolečin
SYFILIS 606 - 914
Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis
Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava
ČREVESNE
Krči, zapeka, šibkost
BOLEZNI GRLA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE
X ŽARKI – ULTRAVIOLETNI ŽARKI
DIATHERMIA – VISOKA NAPETOST
Pregled SAMO $ 3.–
1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

Največja želja slehernega izseljenca je, postaviti v lastne strehe. Predno se odločite zidati svojo hišo, obrnite se na zidarskega mojstra
S FIRMO
FRANC KLAJNŠEK
Calle Marco Sastre 4351 esq. Sanabria, Villa Devoto, Buenos Aires. U. T. 50-0277.
Izdeluje načrte in napravi vam proračun za gradnjo, brezplačno.

PENSION ZA ŽENSKE
Ženske se sprejmejo na hrano in stanovanje. Lepe zračne sobe. Hrana dobra in na izbero. Telefon in radio na razpolago
M. KOJANEC

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najno-
U. T. 59 Paternal 0467
Calle SAN BLAS 991
rojakinjam Marija Kojanec, vejši modi. Priporoča se cenj. ul. San Blas 991. Bs. Aires.

ŽENSKE BOLEZNI

EDINA KLINIKA ZA ŽENSKE BOLEZNI

Zdravljenje se vrši po univerzitetnih specialistih iz Buenos Airesa in Pariza
KRVNE BOLEZNI — MATERNICE — JAJČNIKA — NOSEČNOSTI —
BELI TOK — NEREDNO PERILO — NABREKLOST ŽIL

Krvne bolezni in nervoznost se zdravi z električnimi žarki

Za čitatelje SLOV. TEDNIKA pregled brezplačno

Ordinira se od 14—20 ure

Rivadavia 2580, I. nadstr.

Dve kvadri od plaza Once

"Razumljivo", je odvrnil Nj. Vel. kralj, "bogata in močna Francija je predmet pohlepnosti za mnoge. Manj bogata in manj močna, toda zdrava in uravnotežena Jugoslavija takisto ne daje mirnega spanja istim zavidljiveem. Toda jaz mislim, da ni treba izgubljati hladne krvi, in da je treba pokazati provokatorjem mirnost in hladnost. Kakor Francija, tako tudi Jugoslavija ne misli nikogar napasti."

Po teh besedah se je pogovor nadeljeval o Franciji. Dopisnik z veseljem ugotavlja, da je Nj. Vel. kralj nenavadno toplo govoril o njegovi domovini. Ko je dopisnik omenil nedostatke francoske propagande v inozemstvu, mu je kralj odgovoril: "Upam, da to, kar omenjate, ne zadene nas. Franciji ni v Jugoslaviji potrebna nobena propaganda. Pridite s komrkoli k nam, pojdite v najbolj skrito vas in potem mi povejte, ali danes Francijo manj ljubimo kakor pred 20 leti."

Dopisnik priznava, da se je tudi sam prepričal o ljubezni, ki jo Jugoslavija goji nasproti Franciji. Neki Francoz v Beogradu mu je rekel: "Jugoslovensko prijateljstvo do Francije je čisto sentimentalno, to je ljubavna pogodba podpisana s čvrsto roko na življenje in smrt."

Jean Couvrer navaja končno besede Nj. Vel. kralja, da Jugoslavija nikoli ne bo pozabila Francije, in pravi, da je odhajal z Dedinja s toplimi občutki, ki so jih zbudile tople in prijateljske kraljeve besede.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

Cigani oslepili petletnega dečka

V selu Crncu pri Sisku je pred tremi meseci izginil petletni deček Ivica Stuparič, ki ga domači niso mogli najti. Začeli so sumiti, da so ga morebiti odpeljali cigani, ki se selijo iz kraja v kraj. Te dni so cigani spet prišli v tamkajšnjo okolico. Pri pregledu voza so našli pogrešanega dečka, ki pa je bil slep. Cigane so seveda polovili orožniki.

Sin in sinaha umorila starega očeta

Pred tednom dni je bil v Petrovcu pokopan sedemdesetletni Damjan Paniá. Njegov sin, občinski odbornik Milorad, in njegova sinaha sta hlinila izredno žalost. Sorodnik Živojin Jevremovič pa ni mogel pojmiti te žalosti, ker mu je pokojnik večkrat tožil, da ga sin in sinaha mučita in da ga bosta gotovo ubila. Živojin je ogledal mrtveca in opazil na glavi veliko rano. Nekaj dni po pogrebu je Živojin o svojem opazovanju obvestil žandarmerijo. Damjan in Obrenija sta v preiskavi.

ZAPUŠČINA MILIJONARKE MITRIČEVIĆKE

Beograd, 3. aprila. Velika hiša pokojne miljonarke Drage Mitričevićke v ulici Kralja Milana je sedaj kar naenkrat oživela. Najprej so najeti delavci spravljali iz nje velike kupe raznovrstne stare šare in smeti, potem pa so nastopili delo zidarji in bleskarji, ki čistijo zapuščeno hišo od zunaj in znotraj. Ko je hiša čudaške milijonarke, ki je tako tragično končala svoje življenje, po dolgih letih spet oživela, se je zbralo pred njo mnogo radovednežev. S posebno naglico urejujejo delavci zlasti pritlične poslovne lokale, ki so že vsi oddani.

Zapuščeno hišo je oživela odločitev sodišča, da se nepokretnine pokojne milijonarke prepuščajo njenemu nečaku Veliboru Jovanoviću, ki študira na Dunaju. Sodišče je Jovanovića priznalo za glavnega dediča in mu prisodilo nepokretno premoženje njegove tete. O deležih ostalih sorodnikov se še razpravlja, ker se še ni dalo ugotoviti, koliko je med zapuščenim imetjem gotovine. O zapuščini bo gotovo še sledilo mnogo razprav pred civilnim sodiščem.

Odvetnik Ristić, ki zastopa glavnega dediča Jovanovića, je sedaj sodišču dal tudi neke podatke, s pomočjo katerih se bo morda rešila vsaj uganka, kdaj je nesrečna milijonarka prav za prav storila žalostno smrt. Odvetnik je doznal, da je imela Mitričeva v neki zadrugi deponirano okrog 700.000 Din gotovine in tri vložne knjižice od raznih denarnih zavodov. Mitričevićke, kakor znano, ni bilo več iz hiše po velikem snegu, ki je zapadel v Beogradu letos ob koncu januarja. Ko se je iz raznih okoliščin sklepalo, da se je v hiši dogodila nesreča ali zločin, ni bilo na snegu na dvorišču njene hiše nobenih sledov. Pri zadrugi je odvetnik zvedel, da je bila Mitričevićka tam v soboto 21. januarja okrog poldneva in da je hotela vzeti svoj denar, ker ga je rabila za poravnavo raznih davkov. V zadrugi se je zamudila preko poldneva in ko se je spomnila, da uradi popoldne ne poslujejo, je denar spet vrnila v blagajno, češ, da ga ne mara shranjevati doma, ter je odšla z zagotovilom, da se vrne ponj že zgodaj zjutraj v ponedeljek. V ponedeljek pa je ni bilo in — ker je šlo za denar, bi bila gotovo prišla, če ne bi bila iztrgana iz življenja. Po ter ugotovitvi bo mogoče preiskava o zagonetni smrti beograjske milijonarke vendarle prišla v uspešnejši tok.

Ljubljana je darovala 20.000 knjig

Akcijski odbor knjižne akcije nam poroča: Tu pa tam se še vedno oglasi kak zamudnik, bodisi telefonično, pismeno ali osebno. Vse, ki so dobre volje in morda še vedno čakajo zaman na nas s pripravljenimi knjigami, prosimo, da nas na kak način obveste. Danes teče nabiralna akcija na vseh ljubljanskih srednješolskih zavodih. Od zadjega poročila v "Jutru" do danes, so nam dala lepa darila Tiskovna zadruga, Jugoslov. knjigarna in Vodnikova družba. Vsem naša najiskrenejša zahvala.

sestavlja inventar. Prebirajo V pisarni CMD se pridno se revije, ločijo vezane knjige od broširanih, leposlovne od znanstvenih itd. Še bo treba dela, da bomo uredili in dobili pregled čez 20.000 nabranih knjig. Skrbi nam delajo sredstva, ki so potrebna za vezavo.

Glas o nabranem zakladu je segel že daleč. Interesenti se oglašajo iz najrazličnejših krajev v naši domovini, številnejše pa so prošnje iz inozemstva. Konec tega tedna bo sklican sestanek vseh strokovnjakov, ki morejo priskočiti akcijskemu odboru z nasveti na pomoč. Želimo, da bi nobena knjiga ne zgrešila svojega namena. Potrebna bo največja previdnost pri sestavljanju zaključenih zbirk, ker posamezni kraji imajo svoje posebne potrebe.

Da bo razdeljevanje čim objektivnejše in potrebam odgovarjajoče, prosimo vse, ki so naše knjige potrebni, da nam pošljejo prošnje podprte z opisom krajevnih razmer in z vsemi posebnimi željami, nanašajočimi se na vsebino zvezkov.

Pod okriljem naše akcije se pripravlja temeljito pobiranje knjig tudi v obmejnem Mariboru, kakor se je izvršilo v Celju in teče sedaj v Kranju. Vsa ta akcija se izvaja sistematično pod enotnim vodstvom, ker le skupen nastop, ki bo važen zlasti pri ustanavljanju knjižnic, bo mogel doseči potrebne in zaželjene uspehe. — Pozdravljamo iniciative nekaterih lokalnih faktorjev, ki so tudi sledili našemu zgledu, vendar pa obžalujemo, da niso znali ceniti vrednosti enotnega nastopa za čim večjo korist vsem našim rojakom v tujini.

Zahvala narodni Ljubljani

Akcijski odbor knjižne akcije se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli do tako velikega dejanskega uspeha knjižne akcije.

Ljubljana je darovala 20

Dr. J. HAHN

ŽENSKE BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

DOCK SUD

(Prov. Buenos Ares)

calle Facundo Quiroga 1441

nasproti komisarije

EDINA NAŠA SLOVANSKA LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

PROPIETARIOS LAS SOCIEDADES CULTURALES - - ESLOVENAS - -

SLOVENSKI TEDNIK

"EL SEMANARIO ESLOVENO" (YUGOESLAVO)

Calle AÑASCO 2322 | Año IV Núm. 204 | BUENOS AIRES

ORGANO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA EN LA Am. DEL SUD

Sede: Añasco 2322 Bs. Aires. y Colonia 104, Bs. Aires. Humberto Iº 40, Cordoba. Balcarce 381, Rosario. Malaqueña FCCA.

tisoč knjig in 670 letnikov revij.

Ljubljana je s tem darilom dokabala, da se zaveda svoje nacionalne in kulturne naloge kot naše središče ter je s knjižnim darom dokazala tudi ljubezen do vseh naših rojakov, kjerkoli se nahajajo in voljo, da jih očuva naši narodni zavesti.

Vsi mladi sodelavci pri knjižni akciji obenem z zahvalo izjavljamo, da nam bo dejanje naše narodne Ljubljane velik in zadosten moralni kapital za vse nadaljnje obsežno narodno obrambno delo, ki ga nameravamo izvesti v korist naše narodne bodočnosti.

V Ljubljani, 4. aprila 1933.

Akcijski odbor knjižne akcije.

(Op. uredništva). Zelo nas je razveselila ta novica iz domovine. Odbor Slovenskega prosvetnega društva je že odposlal prošnjo, da bi tudi za naše organizacije odšteli kaj knjig. Veliko hvaležnost do rojakov v domovini bi imeli nai izseljenci, ako bi jim poslali knjig. Društvo jih sicer vsako leto naroči iz Jugoslavije, kolikor ji dopuščajo finančne razmere, to pa vseskupaj mlo ali nič ne zaleže za našo kolonijo, ki je še le nekaj let stara in smo mi prvi pionirji, ki orjemo v trdo ledino naše nove domovine.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 $, lepo sliko v barvah.

Atelje

MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275,

DOCK SUD

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389
Buenos Aires

Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zaveden Slovenec ali Slovenka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na „SLOVENSKI TEDNIK". — — — — — — — —

ŽENSKI VESTNIK

—o—

Rižev kipnik

Skuhaj četrt kile riža na mleku. (Mleka vzemi približno tri četrt litra.) Kuhani in hladni riž pretlači skozi sito. V skledi pa mešaj deset dek sirovega masla, 10 dek slakorja, malo limonove lupinice in soka, dve žlici ruma in pet dek zmletih orehov ali mandeljnov. Ko si dobro zmešala, primešaj še dva rumenjaka, pretlačeni riž in sneg dveh beljakov. Stresi v pomazano pekačo ali kozo in speci. Ali pa deni v pomazan pudingov model, ga zapri in v sopari kuhaj eno uro. Daš z malinovim sokom na mizo.

Kipnik iz rezancev

Ko kuhaš juho za kosilo, vzemi mesa četrt kile več in ga skuhaj v juhi. To meso drugi dan drobno sesekljaj ali zmelji na strojčku. Rezance skuhaj, kuhane ocedi, polij z mrzlo vodo in jih spet dobro ocedi. Žlico sirovega masla in dva rumenjaka dobro mešaj, da naraste, potem primešaj meso, žlico kisle smetane, malo popra, zelenega peteršilja, žlico naribanega sira, kuhane rezance in sneg dveh beljakov. Vse skupaj dobro zmešaj in stresi v pomazano kozo, nato pa speci. Lahko daš na mizo solato ali pa paradižnikovo omako.

Kruhki za čaj

Skuhaj eno pest špinače, kuhano odcedi, polij z mrzlo vodo, jo dobro otisni in pretlači skozi sito. Prav tako pretlači 10 dek skute in 10 dek sirovega masla. Vse skupaj dobro zmešaj. Štruco belega kruha zreži v poševne tanke kose in vsak kos namaži s pripravljeno zmesjo. Tako pripravljeni kruhki so za oko zelo lepi in po okusu zelo dobri.

Žabji kraki naj izginejo z jedilnega lista

Društvo za zaščito živali v Pragi je posredovalo pri notranjem in trgovskem ministrstvu, naj bi se zanaprej prepovedal lov na žabe, to pa zategadelj, ker imajo lovci grdo navado, da odtrgajo žabam samo krake, ki jih lahko prodajo na trgu, ostalo truplo pa vržejo nazaj v vodo. Gotovo je, da se vsak prijatelj živali strinja s tem predlogom, ki je zlasti z vidika srčne kulture vreden vsega upoštevanja.

Praktični nasveti

Kožnate rokavice in čevlje osnažimo na kaj preprost način mastnih madežev. S prav fino železnato volno (Stahlkolln) zdrgnemo madeže in jih tako popolnoma odstranimo.

Galoše, snežke, škornje snažimo takole: Najprej jih umijemo v mlačni codi, da odstranimo vse blato in zbrišemo s suho krpo. Potem jih namažemo z navadno vazelino in dobro zdrgnemo, da se svetijo.

ZANIMIVOSTI

Francozi v Rimu in papež

Rim, 29. grudna 1798. Ena čudna pergodba v Rimi nam veliko skerb dela, ker se neve, kdo je kriv, inu kdo bo čez to pokorjen. Več dni je bil v Rimu hrup med ludstvom; noben ni vedel, kaj pomeni. Včeraj ob štirih popoldne pride dosti mož z orožjem pred hišo francozkiga poslanika Jozef Bonaparte, generaloviga brata; kriče na ves glas: zdrava bodi prostost, zdravo Rimsko ludstvo! Jozef Bonaparte se začudi, kaj to pomeni; glavarji tih nerodnih pridejo gori v negov cimmer, on ih debelo gleda; mečejo denarje skuzi okno med ludi doli, on im veli vun iti, ludi k pokoju spravit. Med stražo mestno inu med ludstvam se začne strelanje; Bonaparte inu dva generala gredejo doli, ludstvo potolažit; jezdio okoli, mahajo z klobukmi, obetajo perjaznost, žele en perjazen pogovor imeti. Puntarji odgovore z pušami, vstrele na ravnast pruti francozam, inu francozki general Dufot pade na smert ostrelen iz kojna na tla. Bonaparte inu general Šerlok vidita de niso mehke hruške, skočite v en bližni vert, ludstvo za njima strela, med vso nevarnostjo vunder vjideta. Kar ni mogoče zapopasti, je to, da nobeden od mestne oblasti ni peršel mir inu pokoj narejat, inu de francozki poslanik inu general sta komaj dobila popotna pisma od rimske gosposke, da sta smela iz Rima proč izbežat. Španski inu Toskanski poslanik sta jima pomagala, de sta srečno všla inu posze dobila. — Kaj v Parizu porečejo, nevemo. Se je bati, de ta reč nebode dobriga sturila.

Iz Cizalpinie gredo francozi na treh krajih proti Rimu.

Papež je spet slabiši, malo spanja po noči ima.

Svetopisemski potop ni legenda — Sledovi kot dokazi

Da je v zgodbah sv. pisma stare zaveze mnogo stvarnega jedra, je že davno znano, a posebno zanimanje je znanost posvečala že od nekdaj zgodbi o vesoljnem potopu. Našla je premnogo sledov, ki kažejo, da je Mezopotamijo pred davnimi časi, nekako zadela strašna poplavna ka-3000 let pred našim štetjem tastrofa, ki se je ohranila še tisočletja v spominu poznejših ljudstev kot izraz božje kazni.

L. 1928. je n. pr. neka angleška arheološka skupina odkrila pri kraju Kišu šest blatno plast, ki se je razprostirala na velikansko ozemlje. Ta plast je mogla nastati metrov pod površino zemlje le kot usedlina velike poplave. Od tedaj so odkrili takšno plast tudi okrog nekdanjega Ura in Ereha. Da je bila ta poplava res nekaj grozotnega, dokazujejo ostanki zgradb. Nad plastjo so ostanki čisto drugačnega sloga nego pod njo ali z drugimi besedami: poplava je tedaj uničila celo ljudstvo z njegovo kulturo vred.

Brezkonkurenčna Greta Garbo

Pisali smo o posledicah bančne krize v Ameriki, ki ni prizanesla niti rajskemu Hollywoodu, kjer so skoro vsem filmskim zvezdnikom zničali plače. Tako poročajo, da prejemajo sedaj mnogi zvezdniki precej manjše tedenske plače kakor prej. Marlena Dietrichova, ki se smatra v Evropi za konkurentko Grete Garbo, prejema n. pr. 4000 dolarjev na teden, Marija Tressler 5000 dolarjev, Joan Crawford 2700 dolarjev, Buster Keaton 15.000 dolarjev, edino Greta Garbo, brezkonkurenčna in "božanstvena" Greta je še tako srečna, da ji plačujejo na teden po 12.000 dolarjev. In še ima poleg tega pravico odločati, kje naj se snemajo njeni filmi, v Ameriki ali na Švedskem.

Zobje iz jekla

Dr. Ass, ravnatelj medicinskega zavoda v ruskem mestu Sverdlovsku, je izumil nerjavečo zlitino jekla, ki so jo sovjetski zobozdravniki začeli uporabljati za izdelavo umetnih zobovij. Kakor poročajo, se nosilci takšnih zobovij počutijo z njimi prijetneje nego z dosedanjimi umetnimi zobmi iz porcelana, zlata in drugih snovi. Samo lansko leto je vlada na ta način prihranila 2600 kg zlata in znatne količine platine ter srebra za druge svrhe. Dr. Ass prejme za svoj izum državno nagrado.

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini. Za pisanje odgovarja: Odbor SPD I. Urejuje: Jan Kacin